

KINNITATUD
Varade asekancleri 21.12.2023 otsusega nr 1-24/185
„Siseministri 6. septembri 2023. a käskkirjas nr 1-3/106 „Toetuse andmise tingimused kodanikuühiskonna mõju suurendamiseks ja arengu toetamiseks“ nimetatud toetatavate tegevuste 2024. aasta tegevuskava ja eelarve kinnitamine“
LISA 1

Toetatavate tegevuste tegevuskava perioodil 01.01.-31.12.2024¹

1. Toetatav tegevus 2.1: Süsteemse kogukonnapõhise laste ja noorte kaasamismudeli arendamine

1.1. Alategevus: Arenguprogrammi välja töötamine ja läbi viimine

1.1.1 Arenguprogrammi välja töötamine

Arenguprogrammi lähteülesande koostamiseks moodustatakse töögrupp. Töögruppi kaasatakse KÜSKi ja vabaihenduste konsultantide esindaja, kaasamise ekspert ning oskuste, kompetentside ja arenguvajaduste kaardistamise ekspert. Arenguprogrammi lähteülesande koostamiseks kaardistatakse maakondlike kodanikuühiskonna konsultantide kompetentsid ja arenguvajadused nõustamisteenuse kvaliteetseks osutamiseks, et edendada noorte kogukonnapõhist kaasamist. Lähteülesande koostamisel tõstetakse konsultantide teadlikkust horisontaalsetest põhimõtetest, mida kirjeldatakse käesoleva tegevuskava 3. punktis. Kaardistamise korraldamiseks kaasatakse kaardistamise ekspert, et süsteemselt läbi viia maakondlike kodanikuühiskonna konsultantide kompetentside ja arenguvajaduste kaardistamine. Arenguprogrammi lähteülesande koostab töögrupp. Kaardistamise tulemused on aluseks töögrupile arenguprogrammi lähteülesande välja töötamiseks. Arenguprogramm sisaldab strateegia „Eesti 2035“ horisontaalsete põhimõtete jälgimist: Eri rahvusest, eri vanuses ja erivajadustega inimestele võrdsete võimaluste loomine, sooline võrdsuslikkus ning ligipääsetavus. Arenguprogrammi tegevused panustavad regionaalsesse tasakaalustatud arengusse ja kohalike omavalitsuste haldus- ja arendusvõimekusse.

Korraldatakse kohtumisi ja arutelusid maakondlike arenduskeskuste kodanikuühiskonna konsultantide ja maakondliku kodanikuühiskonna nõustamisteenusega seotud isikutega eesmärgiga selgitada välja nende arenguvajadused nõustamisteenuse kvaliteetseks osutamiseks ja noorte kogukonnapõhiseks kaasamiseks. Kohtumistel käsitletakse muuhulgas ka tegevuskava punktis 3 nimetatud horisontaalseid põhimõtteid.

Valmistatakse ette lähteülesanne teenuse pakkuja leidmiseks, et korraldada maakondlike arenduskeskuste kodanikuühiskonna konsultantide õppereis Hollandisse. Valik õppereisi sihtriigi osas langetati 2023 a. Ida-Virumaa õppereisil toimunud arutelu kodanikuühiskonna konsultantidega, kelle seas on ka varasema noorsootöö kogemusega töötajaid. Arutelust selgus, et Hollandis on väga heal tasemel laste ja noorte kaasamine ning toimiv võrgustik. Õppereisi raames on plaanis külastada Hollandis lapsi ja noori kaasavaid ühinguid ning kohtuda kaasamist praktiseerivate ühingutega. Õppereisi organiseerimiseks korraldatakse riigihange 2024. a

¹ Näidatakse perioodi algus- ja lõppkuupäev.

I kvartalis. Õppereisil kogutakse sisendit TATi tegevuste 2.1. Süsteemse kogukonnapõhise laste ja noorte kaasamismudeli arendamine, 2.2.3.1. Maakondlike koolitus- ja arendustegevuste korraldamine ja läbiviimine ja 2.2.3.2. Noortele suunatud teadlikkust tõstvate kohtumiste ja sündmuste korraldamine ettevalmistamiseks ja ellu viimiseks. Õppereisi eesmärgiks on luua side Hollandi vabariikidega, vahetada parimaid praktikaid, luua kontakte rahvusvahelisel tasandil.

1.1.2 Arenguprogrammi läbi viimine

Eeltoona arenguprogrammi läbi viimiseks korraldatakse riigihange, mille tulemusena valitakse välja teenuse pakkuja. Teenuse pakkuja viib läbi arenguprogrammi, milles saavad osaleda maakondade kodanikuühiskonna konsultandid ning maakondliku kodanikuühiskonna nõustamisteenusega seotud isikud.

Tuginedes lähteülesande teemadele, teenuse pakkuja koostab ja viib läbi arenguprogrammi. Teostab arenguprogrammi analüüsi, mille alusel on võimalik peale programmi läbi viimist hinnata programmi eesmärgipärasust, tulemuslikkust ja tõhusust. Saadakse pakkumine kogu programmi eeldatava maksumuse kohta.

Riigihange viiakse läbi 2024. a I poolaastal, arenguprogrammi tegevused on plaanis läbi viia vahemikus 2024. a III kvartal kuni 2025. a III kvartal. Arenguprogrammi käigus korraldatakse vastavalt kaardistuse tulemusel vajadusel koolitusi, seminare, kohtumisi ja õppereise. Arenguprogrammi valdkonnad ja teemad täpsustatakse lähteülesandes ja programmi täpsema sisu pakub välja teenuse pakkuja vastavalt lähteülesandele.

1.1.3 Arenguprogrammi hindamine

Arenguprogrammi hindamine on plaanitud peale programmi läbi viimist, hindamist 2024. aastal ei toimu.

Tabel 1. Tegevustega seotud näitajad

Toetatava tegevuse näitaja nimetus ²	Siht-tase (2024)	Siht-tase (2029)	Alategevuse väljundid ³ tegevuskava perioodil	Alategevuste väljundite arv tegevuskava perioodil	Selgitus
Koolitustel osalejate arv	20	60	Koolitustel osalejate arv	20	Maakondlike kodanikuühiskonna konsultantide osaluskordade arv arenguprogrammis
			Arenguprogramm	1	Välja on töötatud maakondlike kodanikuühiskonna konsultantide arenguprogramm
			Õppereis	1	Kodanikuühiskonna konsultantide ja maakondliku

² Näitaja nimetus on sätestatud TAT-is.

³ Väljundid on alategevuste konkreetsed, mõõdetavad tulemid (nt koolituste arv, koolitatud inimeste arv, analüüs, veebileht jne)

					kodanikuühiskonna nõustamisteenusega seotud isikute õppereis Hollandisse.
--	--	--	--	--	---

2. Toetatav tegevus 2.2: Lastega ja noortega tegelevate vabaihenduste kaasamis- ja osalemisoskuste tõstmine.

2.1. Alategevus: Maakondlike koolitus- ja arendustegevuste korraldamine ja läbi viimine

Koostöös maakondlike arenduskeskuste kodanikuühiskonna konsultantide ja maakondliku kodanikuühiskonna nõustamisteenusega seotud isikutega tehakse ettevalmistusi maakondade vabaihenduste arenguvajaduste kaardistamiseks. Selleks püütakse analüüsida noorte ja laste kaasamiseks praegu kasutatavaid meetodeid ja hinnata nende meetodite tõhusust. Vajadusel moodustatakse töögrupp ja kaasatakse ekspert maakondade vabaihenduste arenguvajaduste kaardistamiseks.

Vabaihendustele mõeldud koolitus- ja arendustegevuste programmi ettevalmistuse etapis korraldatakse maakondades ja kohalikes omavalitsustes vabaihenduste ümarlaudu ja muid kohtumisi info kogumiseks. Infot kogutakse, et saada selgust vabaihenduste arenguvajaduste kohta, toetada nende jätkusuutlikkust ja võimekust lapsi ja noori oma tegevustesse kaasata ning saada sisendit koolitus- ja arendustegevuste programmi välja töötamiseks. Koostatakse arendus- ja koolitustegevuste plaan. Plaan sisaldab strateegia „Eesti 2035“ horisontaalse te põhimõtete jälgimist: Eri rahvusest, eri vanuses ja erivajadustega inimestele võrdsete võimaluste loomine, sooline võrdõiguslikkus ning ligipääsetavus. Maakondlike koolitus- ja arendustegevused panustavad regionaalsesse tasakaalustatud arengusse ja kohalike omavalitsuste haldus- ja arendusvõimekusse.

Tabel 2. Tegevustega seotud näitajad

Toetatava tegevuse näitaja nimetus	Sihitase (2024)	Sihitase (2029)	Alategevuste väljundid tegevuskava perioodil	Alategevuste väljundite arv tegevuskava perioodil	Selgitus
Koolitus- ja arendustegevuste programm vabaihendustele	0	1	Programm	0	Toimub programmi ettevalmistamine. Koostatakse arendus- ja koolitustegevuste programmi plaan
			Maakondlike vabaihenduste kohtumised ja koolitused	15	Korraldatakse kuni 15 kohtumist ja koolitust vabaihendustega maakondades

2.2. Alategevus: Noortele suunatud teadlikkust tõstvate kohtumiste ja sündmuste korraldamine

Kaardistatakse riigi, kohalike omavalitsuste või muude organisatsioonide poolt noorte kaasamisele suunatud sekkumised. Vajadusel moodustatakse töögrupp ja kaasatakse ekspert

noorte kaasamiseks mõeldud sekkumiste ja nende leviku kaardistamiseks. Töögrupp kaasatakse KÜSKi ja vabaihenduste konsultantide esindajad, eksperte ning vajadusel spetsialiste, kellel on kogemus noorte kaasamiseks suunatud sekkumiste ellu viimisel, et saada ülevaadet erinevatest noorte kaasamiseks suunatud sekkumistest, nende tulemustest ja mõjust. Kaardistuse alusel alustatakse tegevus- ja ajakava koostamist noorte kodanikuühiskonna alase teadlikkuse edendamiseks, mis on seostatud teiste üle-eestiliste tegevuste või sekkumistega. Kaardistamisel ja tegevuste planeerimisel arvestatakse punktis 3 toodud horisontaalseid põhimõtteid. Noortele suunatud teadlikkust tõstvate kohtumiste ja sündmuste korraldamisel arvestatakse „Eesti 2035“ horisontaalsete põhimõtteid: Eri rahvusest, eri vanuses ja erivajadustega inimestele võrdsete võimaluste loomine, sooline võrdõiguslikkus ning ligipääsetavus. Noortele suunatud tegevused panustavad regionaalsesse tasakaalustatud arengusse ja kohalike omavalitsuste haldus- ja arendusvõimekusse.

Noortele korraldatakse ja viiakse läbi kohtumisi, sündmusi ja algatusi, kuhu kaasatakse noortega tegelevaid organisatsioone, vabakonna esindajaid, ettevõtjaid ja teisi sihtrühma esindajaid. Sündmuste planeerimine toimub 2024. aasta I poolaastal, mil selguvad täpsemad plaanid ja asukohad, kus tegevused toimuvad. Sündmuste korraldus toimub 2024. aasta II poolaastal. Kohtumiste ja sündmuste eesmärk on tõsta laste ja noorte teadlikkust kodanikuühiskonna olemusest ja seal osalemise võimalustest. Kohtumiste ja sündmuste ettevalmistamiseks on oluline sihtrühmaga suhtlemine ja teavitustegevus noortele kodanikuühiskonna ja kodanikuühiskonnas osalemise kohta.

Tabel 3. Tegevustega seotud näitajad

Toetatava tegevuse näitaja nimetus	Sihitase (2024)	Sihitase (2029)	Alategevuste väljundid tegevuskava perioodil	Alategevuste väljundite arv tegevuskava perioodil	Selgitus
Sündmused noortele	8	70	Sündmus	8	Korraldatakse 8 kohtumist või sündmust noortele.

3. Toetatavate tegevuste mõju strateegia „Eesti 2035“ näitajatesse ning seal sisalduvatesse horisontaalsetesse põhimõtetesse

Eri rahvusest, eri vanuses, erivajadustega inimestele võrdsete võimaluste loomine - Arendus- ja koolitustegevuste ning sündmuste käigus käsitletakse muu hulgas ka võrdse kohtlemise teemasid.

Avalikkusele suunatud teavitustegevustes ning info- ja koolitusmaterjalide väljatöötamisel järgitakse võrdse kohtlemise põhimõtteid ning välditakse eelarvamuslikke sõnumeid ja kuvandeid vähemusrühmade kohta.

Tegevuste otsese sihtrühma hulka kuuluvad ka võrdset kohtlemist edendavad vabaihendid, et edendada nende oskusi kaasata noori oma töösse.

Sooline võrdõiguslikkus - Tegevuste käigus arendatakse maakondlike kodanikuühiskonna konsultantide ja Eesti vabaihenduste teadmisi ja oskusi kaasata oma tegevustesse noori ja lapsi sõltumata nende soost. Koolitusprogrammides käsitletakse muu hulgas ka soolise võrdõiguslikkuse teemasid, et vähendada võimalikke soostereotüüpeid arusaamu vabaihenduste töös. Avalikkusele suunatud teavitustegevustes ning info- ja koolitusmaterjalide väljatöötamisel järgitakse soolise võrdõiguslikkuse põhimõtteid ning

välditakse soostereotüüpseid tekste ja kuvandeid. Toetatavate tegevuste raames tehtavatel hindamistel kogutakse ja analüüsitakse andmeid võimalusel ka soo lõikes.

Ligipääsetavus - Avalikkusele suunatud kohtumiste, koolituste ja teiste sündmuste läbiviimisel tagatakse vajaduse korral ligipääsetavus hoonele ja ruumidele ning infole ja kommunikatsioonile nelja peamise puudeliigiga inimestele (nägemis-, kuulmis-, liikumis- ja intellektipuu).

Tegevused panustavad regionaalsesse tasakaalustatud arengusse - Koostöös maakondlike arenduskeskuste kodanikuühiskonna konsultantide ja maakondliku kodanikuühiskonna nõustamisteenusega seotud isikutega kaardistatakse iga maakonna vabaühenduste arenguvajadused ning selle kaardistamise analüüsi kaudu leitakse regionaalsed erinevused Eesti maakondade vahel.

Regionaalsete erinevuste vähendamiseks viiakse läbi koolitus- ja arendustegevusi, mille sihtrühmaks on kõigi maakondade kodanikuühiskonna konsultandid ja vabaühendused. Koolitus- ja arendustegevuste planeerimisel arvestatakse konkreetse piirkonna arenguvajadustega.

Tegevused panustavad KOVide haldus- ja arendusvõimekusse - tegevuste raames arendatakse nii maakondlike kodanikuühiskonna konsultantide kui ka kohalike omavalitsuste esindajate (näiteks noorsootöötajad, kogukonna koordinaatorid, heaolu ja/või turvalisuse koordinaatorid) teadmisi ja oskusi kaasata noori vabaühenduste tegevustesse. Selleks viiakse läbi ettevalmistavas etapis läbi ümarlaudu maakondades ja kohalikes omavalitsustes, et kaardistada vabaühenduste võimekus oma tegevustesse lapsi ja noori kaasata.